

Kandidatuppsats

Författare: Ida Johansson

Handledare: Dan Hansén

Statsvetenskap med Inriktning Krishantering och Internationell Samverkan – Påbyggnadskurs

Institutionen för säkerhet, strategi och ledarskap

Försvarshögskolan Ht-13

**Londonpolisen och kravaller från 1985-2011
- en studie i glömskans dynamik**

Abstract

Genom historien har människor runt om i världen stått upp mot ett beteende de har ansett vara orättvist. Det har förkroppsligats i strejker, kravaller och rent utav revolutioner och statskupper. Lika länge har ordningsmakt, men även politiker, behövt hantera dessa typer av samhällsuppror. Syftet med denna studie är att, utifrån ett policyorienterat perspektiv, undersöka vilka lärdomar Londonpolisen drog av kriser under tidsperioden 1985-2011. Vidare ska det undersökas vad som hände med dessa lärdomar när den brittiska inrikespolitiska agendan förändrades. Det intressanta ligger i att undersöka vilka lärdomar som kan dras och huruvida sådana lärdomar kan bestå utan underhåll från den politiska sidan och när frågorna på agendan förändras. Undersökningen består utav en teorikonsumerande enfallsstudie av tiden mellan The Broadwater Farm riots 1985 och Londonkravallerna 2011. Denna långa tidsepok är sedan uppdelad i rubriker av vad som var aktuellt utefter hur den politiska agendan förändrades. Däri ligger det empiriska materialets framställning samt analysen i att finna tecken på både instrumentellt och socialt policylärande utifrån Policy Learning Theory. Resultaten i studien visar att Londonpolisen visserligen drog policyorienterade lärdomar efter kravallerna 1985, och detta med ganska enkla medel, men att dessa genom historien verkar ha glömts bort, detta på grund av att de flesta av de åtgärder som indikerar lärande endast var ett spel för gallerierna. Dessa resultat i kombination med teori om policyorienterat lärande förklarar att det är den politiska agendan och hur uppmärksamheten organiseras som sätter ramen för vilka lärdomar som kan dras och hur dessa underhålls för att bestå in i dessa typer av organisationers framtida arbete.

Nyckelord: *Organisationer, polisen, London, kravaller, polisarbete, policy learning theory, upplopp, lärande, kris, Broadwater Farm riots.*

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund/Problemformulering.....	4
1.2 Syfte	6
1.3 Forskningsfrågor	6
1.4 Forskningsbidrag.....	6
1.5 Avgränsningar/Urval	6
2. Metod	7
2.1 Designfrågor.....	7
2.2 Analysteknik.....	9
2.3 Material och källkritik	10
2.4 Validitet och Reliabilitet.....	12
3. Teori	12
3.1 Policy Learning Theory.....	12
3.2 Operationalisering	15
4. Analys	17
4.1 Storbritanniens och Londons polissystem.....	18
4.2 Social oro står på agendan.....	19
4.3 Finanskris och fängelsefrågan	23
4.4 Gradvis omprioritering mot terror	27
4.5 Terrorbombningar och Londonkravallerna 2011	31
5. Slutsatser	35
5.1 Framtida forskning	37
6. Källförteckning	38
6.1 Böcker och vetenskapliga artiklar.....	38
6.2 Offentliga dokument.....	38
6.3 Nyhetsartiklar	40
6.4 Internetkällor	40

1. Inledning

Sedan urminnes tider har befolkningar över hela världen stått upp för vad de har ansett vara rätt, även om det har gått emot vad regeringar och ordningsmakter tyckt varit rätt. Det har sträckt sig från allt från revolutioner gällande styrelseskick, som den franska revolutionen 1789, till demonstrationer mot EU-toppmöten så som i Göteborg 2001. Det har kämpats från både höger- och vänsterkanten på den politiska skalan och ibland utan någon politisk färg överhuvudtaget. Det som har betytt något är att stå upp mot det man tycker är fel, men det är inte alltid dessa yttringar sker på en ickevåldsam väg.

Det är när fredliga demonstrationer urartar i våldsamma protester och attacker mot infrastruktur, affärer och andra människor som de i denna studie kommer att definieras som kravaller. Den första instansen att ta itu med dessa är den lokala polisstyrkan, men det finns även särskilda styrkor som exempelvis den svenska kravallpolisen, som är särskilt utbildade för att ta itu med sådana problem. Det är dessa män och kvinnor som får ta emot det våld som kommer från demonstranter men som också har befogenheten att utöva våld när de anser det vara lämpligt och att situationen kräver det. Många gånger är det senare polisen som får kritik för deras hanterande av kravallerna och de får utstå många utfrågningar av allmänhet, media och även från regeringsnivå om det inte har varit ett fall av övervåld från deras sida. Det intressanta här blir hur polisen tar åt sig av denna kritik och försöker lära sig att skapa en organisationskultur som inte befläckas av övervåld. Om en organisation står inför en händelse och som tidigare upplevt en liknande situation, är det inte naturligt då att som organisationsmedlem alternativt ledare fundera på hur de agerade sist, när de fick väldigt mycket kritik för sitt agerande, för att komma underfund med hur de ska agera i denna situation och vad de helst bör undvika att göra?

Vad min uppsats vill ta avstamp i är alltså huruvida organisationer kan lära sig, från en kris till en annan. Kan de lära överhuvudtaget? Eller kan det vara så att organisationer, över tid, glömmer bort vad de har lärt sig och på så vis måste börja om från ruta ett varje gång liknande kriser inträffar?

1.1 Bakgrund/Problemformulering

Lördagen den 5 oktober 1985 stormade polisen in i familjen Jarretts hem, i Tottenham, England, på jakt efter stöldgods gömt av Floyd Jarrett. Detta intrång blev för mycket för

Floyds mamma, Cynthia Jarrett, som med ett redan svagt hjärta inte klarade av pressen av att polisen genomsökte hennes hem och avled. Dagen efter, på kvällen den 6 oktober, dödades en polisman av en hop människor då han hade i uppdrag att skydda brandmän som var i färd med att släcka bränderna som startats runt om i stadsdelen. Denna händelse skulle komma att få enorma konsekvenser för stadsdelen och dess invånare i Norra London.¹ 26 år senare, i samma del av huvudstaden London, sköts 29-åriga Mark Duggan ihjäl av polisen. 3 dagar senare, den 7 augusti 2011, stod Tottenham återigen i brand då runt 300 demonstranter samlades utanför polisstationen för att utkräva rättvisa å Duggans vägnar. Det som började som en fredfull demonstration mot polisens metoder slutade i brinnande byggnader och bussar, både poliser och civila inlagda på sjukhus och en våldsam stämning spred sig över hela stadsdelen i en otroligt snabb takt.² Dessa kravaller fick en helt annan magnitud än de 1985 då dessa spred sig från norr till söder över hela London och angränsande städer.³

Trots att det har gått 26 år mellan dessa händelser skulle man nästan kunna tro att det inte har gått en dag emellan dem utifrån beskrivningen. Startskotten på båda händelserna, i samma stadsdel, kan härledas till att vara fall av olika former av upplevd polisbrutalitet. I det ena fallet en polisrazzia och i det andra en dödsskjutning som fortfarande verkar vara olöst i fråga om varför polisen valde att skjuta och vittnesmålen skiljer sig i hur skjutningen gick till. I det senare fallet eskalerade dock kravallerna fort till att sträcka sig över hela Londonområdet medan det tidigare fallet höll sig hyfsat isolerat kring Tottenhamområdet. Vad man skulle kunna tänka på förhand är att det skulle vara tvärtom. Att det borde ha varit utom all kontroll 1985 och mer kontrollerat 2011. Men istället skapas känslan av att allting varit bakvänt och då blir frågan genast varför det har hänt på det här sättet. Varför verkar lärandet ha skett baklänges? För logiskt sett borde lärandet ha gått framåt, det vill säga att kravallerna 1985 borde ha varit över hela London medan de 2011 borde ha begränsats till Tottenhamområdet, om de ens borde ha fått ske överhuvudtaget. Men istället var det tvärtom och det är just denna problematik som gör att denna studie är intressant och värd att undersöka. För den underliggande tonen, eller den röda tråden om man så vill kalla det, här är att organisationer

¹ K., Stoddard, *Anger smoulders in Tottenham: the Broadwater Farm riots of 1985*, The Guardian, 8/8 2011, <http://www.theguardian.com/theguardian/from-the-archive-blog/2011/aug/08/anger-tottenham-broadwater-riots-1985> (hämtad 26/12 2013).

² BBC News London, *Riots in Tottenham after Mark Duggan shooting protest*, 7/8 2011, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-london-14434318> (hämtad 26/12 2013).

³ BBC News London, *London riots: Looting and violence continues*, 8/8 2011, <http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-london-14439970> (hämtad 26/12 2013).

som allmänheten förväntar sig ska lära av sina misstag i högre grad än andra typer av organisationer, är de som kan ha allra svårast att göra det.

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att undersöka vilka lärdomar Londonpolisen, utifrån ett policyorienterat perspektiv, drog av kriser under perioden 1985-2011. Syftet är vidare att undersöka vad som hände med de lärdomar som drogs när den inrikespolitiska agendan i Storbritannien förändrades.

1.3 Forskningsfrågor

Denna studie kommer att vara uppbyggd på två forskningsfrågor som kommer att besvaras. Dessa består av:

- Vilka typer av policyorienterade lärdomar drog Londonpolisen och regeringen efter kravallerna 1985 fram till kravallerna 2011?
- Vad hände med de policyorienterade lärdomar som drogs efter kravallerna 1985 till kravallerna 2011?

1.4 Forskningsbidrag

Då Londonpolisen ingår i en sådan pass komplex struktur som den brittiska polisens och har en tät sammankoppling med parlamentet kommer de eventuella slutsatser som dras om dem endast kunna generaliseras över Storbritanniens poliskår. Dessa slutsatser kommer därför heller inte att kunna generaliseras över politiskt styrda organisationer i demokratier då dessa kan ha helt olika strukturer vilket i denna studie kan vara avgörande för dess utfall. Dock bygger studien på teori om policyorienterat lärande och det tillvägagångssätt som presenteras i avsnitt 3.2 skulle möjligen kunna generaliseras över andra polisiära verksamheter i andra demokratier. Detta då denna operationalisering är teoribaserad och inte är anpassad efter den brittiska poliskårens särskilda struktur. Då undersökningen i sig får ses som ett fall av policyorienterat lärande inom polisiära verksamheter får studien ämna ge bidraget att få en bättre förståelse för Londonpolisens agerande men även ett sätt att applicera teorier om policyorienterat lärande på polisiär verksamhet.

1.5 Avgränsningar/Urval

För att avgränsa denna uppsats har jag valt att fokusera på England och kravallerna som skedde 1985 och 2011 och tiden däremellan. England valdes som land då de har utsatts för mycket kravaller genom historien och är kända för detta. Detta gjorde landet till en naturlig utgångspunkt för den valda undersökningen. Av alla kravaller som uppstått genom tiderna valdes The Broadwater Farm Riot 1985 och Londonkravallerna 2011 eftersom dessa har fått

väldigt stor uppmärksamhet, både medialt och parlamentariskt inom landet såsom utanför. Londonkravallerna 2011 kan mycket väl ses som ett utav 2000-talets största upplopp i Europa och The Broadwater Farm Riot 1985 skulle kunna ses som dess motsvarighet i ett annat årtionde. Analysenheten jag kommer att fokusera på är Londonpolisen, detta främst för att det är en bra organisationsstorlek att undersöka. Det ska dock sägas att det inte kan undgå att även, till en viss grad, även ha den brittiska regeringen som en ytterligare analysenhet då polisen är en offentlig organisation som är politiskt styrd från regeringsnivå vilket skulle kunna påverka deras förmåga att lära.

Det långa tidsspännat på 26 år mellan händelserna ses i denna studie inte som ett problem, snarare som en fördel. Detta på grund av att om det ska gå att visa på någon form av hållbart lärande krävs det en längre tidsperiod. Detta särskilt i en politiskt styrd organisation som polisen där lärande kan ta längre tid på grund av utdragna beslut som fattas eller som inte fattas alls. Valet av land kan komma att påverka resultaten i och med att olika länder har olika struktur på politiskt styrda organisationer. England anses dock vara bäst lämpat på grund av materialtillgången som därmed gör undersökningen möjlig att genomföra. Det kan argumenteras för att resultaten kan bli annorlunda om en annan typ av organisation hade valts, exempelvis en privat organisation som inte är beroende av allmänhetens stöd eller styrd av politiska resurstillgångar på samma sätt som en offentlig organisation. Dock anses offentliga organisationer i detta läge vara mer intressanta att undersöka just på grund av dessa faktorer som privata organisationer ofta inte behöver ta samma hänsyn till.

2. Metod

Nedan följer en beskrivning av den metod som kommer att användas för att besvara studiens forskningsfrågor, en analys av det material som har valts med tillhörande källdiskussion, de designfrågor som kan uppkomma under arbetsprocessen och vilka analystekniker som anses vara mest behjälpliga för att ta sig an materialet.

2.1 Designfrågor

Det finns ett flertal designer som skulle kunna användas för att svara på forskningsfrågorna. Men den som slutligen valts är en intensiv studie då det som är intressant är att förklara något genom att gå in på djupet i en fråga och titta på detaljer istället för en övergripande analys. Materialtillgången till denna studie gör en intensiv studie mer lämplig då det till viss del är relativt svårtillgängligt vilket gör att det inte utgörs av en lika extensiv mängd som hos andra

undersökningar. Detta ger mer tid att gå igenom materialet på djupet, vilket i sig ger en större möjlighet att titta på flera aspekter av materialet och förhoppningsvis kan det då kommas att göra ett flertal observationer genom den historiska kartläggning vilken ämnas utföras.⁴ Det har bedömts att den typ av intensiv studiedesign som är bäst lämpad för just denna studie är en fallstudie, mer specifikt en enfallsstudie. En enfallsstudie innebär att författaren kan komma ner på djupet och analysera detaljerna i analysenheten/analysenheterna, till skillnad från en jämförande fallstudie där undersökningen inte blir lika detaljerad.⁵ Trots att denna uppsats har en förklarande ansats, alltså en vilja att förklara varför någonting har skett, ses en enfallsstudie ändå vara den bästa designen. Detta på grund av det som är intressant, och det som ämnas besvaras, inte behjälps av att jämföra två fall på det viset som en jämförande fallstudie innebär. Fallet ifråga här är alltså inte de två historiska nedslag som har valts som tidsmässiga avgränsningar. Dessa två händelser ska snarare ses som två punkter på ett kontinuum och det är det kontinuumet som är fallet i denna fallstudie. Alltså tiden mellan dessa två punkter där det kan utrönas ifall organisationen har lärt sig något eller inte.

För att kunna uppnå syftet med denna studie kommer analysen att delas upp i händelser vilka anses ha haft en betydande inverkan på Storbritanniens inrikespolitiska agenda under den valda tidsperioden. Detta görs för att lättare kunna urskilja och få en överblick över om och hur lärdomar underhölls efter kravallerna 1985. Dessa händelser kommer att utgöras av Broadwater Farm riots och tiden runt omkring, finanskrisen i början av 1990-talet, fängelsefrågan och kravaller under senare delen av 1990-talet, terrorattackerna mot England den 7 juli 2005, men även de mot USA 11 september 2001 och Spanien 11 mars 2004 då dessa hade en stark påverkan på Storbritanniens inrikespolitiska agenda och slutligen Londonkravallerna 2011. Dessa händelser har valts i egenskap av att anses ha haft den största inverkan på de tillfällen då den inrikespolitiska agendan förändrades i Storbritannien under denna tidsperiod. De har valts utifrån deras stora mediala uppmärksamhet, vilket pekar på stora händelser för landet i sig, men även för att de hade en stor politisk påverkan vilka fick den inrikespolitiska agendan att skifta riktning inom områden vilka påverkar polisens arbete.

Det finns dock nackdelar med att göra en fallstudie på detta vis. Möjligheterna att generalisera är betydligt större vid en jämförande fallstudie än vid en fallstudie med endast ett fall. Detta

⁴ J. Teorell & T. Svensson, *Att fråga och att svara – samhällsvetenskaplig metod*, Liber, Malmö, 2012 s. 80.

⁵ Ibid, s. 82-83.

på grund av att denna studie inte ställer sina resultat i kontrast till något annat. Det vill säga, denna studies resultat som kommer utifrån dess fall ställs inte i kontrast till en undersökning om ett annat fall. Dock anser jag fortfarande, trots denna insikt, att designen jag har valt är den bästa för att besvara mina frågor. Däremot är inte studiens ambition att generalisera bortom Londonpolisen då den är utformad på så sätt att den endast vill undersöka Londonpolisen i detta skede i historien. Detta då det är andra faktorer, exempelvis statskick, politiska strukturer och liknande som gör att olika poliskårer i olika länder kan svara olika på respektive stats inrikespolitiska agenda. Därför kommer de slutsatser som dras i denna studie på sin höjd kunna generaliseras till den brittiska poliskåren. Det finns olika sätt att koppla samman teori och empiri vad gäller fallstudier, de kan vara teorikonsumerande, teoriutvecklande eller teoritestande med mera. Denna studie kommer att vara av en teorikonsumerande karaktär. Detta på grund av att teorin används för att bättre förstå fallet snarare än att fallet strategiskt valts för att förstå teorin bättre.

2.2 Analysteknik

Analystekniken som har valts för att gå igenom materialet är en blandning utav en kvalitativ textanalys, eller innehållsanalys, och till viss del även processpåring. Den kvalitativa textanalysen, som även kan kallas kvalitativ innehållsanalys, kommer att vara den övergripande analystekniken som kommer att användas i denna studie. En kvalitativ textanalys kan se ut på lite olika sätt men överlag går den ut på en noggrann genomgång av materialets innehåll och att tolka detta.⁶ Materialet kommer, till viss del, vara i ett behov av tolkning då det kommer att behöva ramas in i kategorier av Policy Learning Theory. Det kommer här att behöva stöpa materialet i en ”policy learning-form” och då materialet inte är skrivet ur den utgångspunkten kommer materialet att behöva tolkas teoretiskt. På grund av detta blir kvalitativ textanalys den bästa taktiken att ta sig an materialet då det är den som ger bäst möjlighet att tolka den typ av material som används i studien.

Processpåring innebär att försöka hitta länken mellan orsak och verkan, Teorell och Svensson benämner denna länk som orsaksmekanismen.⁷ Teorin/teorierna som har valts är förklarande teorier vilket gör det möjligt att peka ut påtagliga bevis, eller konsekvenser, för att en mekanism kan förklara att a orsakar b. Detta är ett tydligt drag för processpåring och en

⁶ G., Bergström & K., Boréus (red), *Textens mening och makt – metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, Studentlitteratur, Lund, 2012 s. 50.

⁷ Teorell & Svensson (2012), s. 247.

viktig del för att kunna utföra denna typ av analysteknik.⁸ Denna teknik har valts eftersom att den passar väl in i den bearbetning av materialet som krävs för att kunna svara på forskningsfrågorna. Detta då studien ämnar förklara något som kan ske alternativt inte ske över tid. Precis som nämnt ovan är processpåring en teknik som går ut på att spåra mekanismen som kan förklara den historiska utvecklingen om varför något orsakar något annat. Genom att vissa politiska rapporter kommer att analyseras, men även rapporter från organisationen i fråga gör det att processpåring blir den bästa tekniken för att kunna gå igenom vad som kan ha hänt, alternativt inte hänt under historien och därigenom kunna förklara varför det skulle vara på det viset. Processpåringen kommer i denna studie att få styra analysen och det sätt den framställs på.

2.3 Material och källkritik

Materialet som ligger till grund för denna studie består av olika typer källor. När det kommer till kravallerna 2011 kommer det i första hand utgöras av försthandskällor så som exempelvis polisens egna utredningar och rapporter från det inträffade. Här räknas både Her Majesty's Inspectorate of Constabulary (HMIC)⁹ utvärdering av polisens arbete men också Metropolitan Police Service egen rapport "4 days in august" in.¹⁰ Detta för att få en direkt inblick i vad som hände och hur polisen agerade, vilka metoder man använde. Det gäller dock fortfarande att vara källkritisk då dessa rapporter kan vara vinklade till polisens fördel. Det anses därför vara nödvändigt att använda båda dessa rapporter/utvärderingar i studien eftersom att det då kan kontrolleras en partisk aktörs rapport mot en opartisk aktör och därmed motverka tendensen i materialet.¹¹ Värdeord kommer att användas med försiktighet och därför kommer studien ämna att bara använda den råfakta som finns att tillgå i rapporterna, det vill säga direkta redogörelser över händelseförloppet. Detta gör att denna typ av material som används i studien blir relevant och säkert då de ger en direkt inblick i de handlingar som gjordes men också vad det fanns för rekommendationer till förbättringar och lärande vilket gör att får något klart att undersöka om det genomfördes eller inte.

⁸ Teorell & Svensson (2012), s. 247.

⁹ Her Majesty's Inspectorate of Constabulary, About us, <http://www.hmic.gov.uk/about-us/> (hämtad 25/11 2013).

¹⁰ Metropolitan Police Service, 4 days in august – strategic review into the disorder of august 2011, mars 2012, <http://content.met.police.uk/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheadername1=Content-Type&blobheadername2=Content-Disposition&blobheadervalue1=application%2Fpdf&blobheadervalue2=inline%3B+filename%3D%22145%2F595%2Fco553-114DaysInAugust.pdf%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1283551523589&ssbinary=true> (hämtad 27/12 2013).

¹¹ Teorell & Svensson (2012), s. 106.

Vad gäller kravallerna 1985 finns inga direkta rapporter från exempelvis polis att tillgå, som det finns vad gäller kravallerna 2011. Därför får förstahandskällorna här utgöras av nyhetsartiklar från tillförlitliga brittiska tidningar som exempelvis The Guardian som liverapporterade från Tottenham under den tid när kravallerna pågick. Dessa kommer även att stödjas upp med diverse andrahandskällor för att få en inblick i polisens arbete i området under den tidsperioden och hur de agerade. Men även här kommer det finnas rekommendationer som går från högt uppsatta makthavare att tillgå vilket gör att det kan utvärderas även denna tid om vad som var de rekommenderade åtgärderna och om dessa uppfylldes eller inte vilket kan visa på lärande alternativt inget lärande. Dessa rapporter har skrivits i efterhand men är baserade på samtida nedskrifter och uttalanden vilket gör att det ändå kan utgöra ett relevant och säkert material.¹² HC 1456 Home Affairs Committee ”Written evidence submitted by the National Black Police Association” skriver bland annat om de rekommendationer som åsyftades att uppfyllas från rapporter från 1982-2005.¹³ Utifrån detta kommer det kunna ses vad som har hänt mellan mina två tidsnedslag, vad det fanns för rekommendationer och hur aktörerna har valt att följa dessa vilken kommer kunna tyda på ett/inget/båda former av läranden som texterna analyseras utifrån.

Det finns en viss problematik i att inte använda samma typ av material i båda händelserna. Det skulle kunna visa på en viss skevhet i resultaten senare. Dock tror författaren inte att detta kommer att bli ett problem i denna studie. Detta för att själva händelseförloppen inte betyder så mycket i sig för resultatet. Det som är viktigt är att få en överblick av vad som hände för att sedan kunna analysera hur tiden avspeglar sig i arbetet. Detta gör att så länge som informationen om händelseförloppen kommer från tillförlitliga källor, må de vara rapporter eller tidningsartiklar, så kommer det även att kunna dras välgrundade slutsatser utifrån detta oberoende av vilken typ av källa som valts till vilket fall. Vad gäller materialet kring själva fallet, alltså tiden emellan de två händelserna, har det valts att i mångt och mycket ta den största mängden från parlamentariska uttalanden och rapporter om vad de hade för mål med hanteringen av kravaller och åtgärder de har alternativt inte har utfört men som de ändå hade planerat för. Detta kommer att kompletteras med diverse nyhetsartiklar och andrahandskällor

¹² Teorell & Svensson (2012), s. 104-105.

¹³ Written evidence, *Written evidence submitted by the National Black Police Association (NBPA)*, HC 1456 Home Affairs Committee, 22/12 2011, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmhaff/1456/1456vw07.htm> (hämtad 1/12 2013).

för att få en känsla över tidsandan och vad som kan ha kommit ifrån den, alltså vilka yttre gränser det fanns för de lärdomar som kunde dras i just denna tid. Att en stor del av materialet kommer att utgöras av nyhetsartiklar kan även det ge upphov till problem. Detta på grund av att det kan finnas en viss journalistisk vinkling av ämnet som artikeln tar upp. Detta ämnar studien att undvika genom att undvika att använda ledartiklar eller liknande där författarens egna åsikter vanligtvis är det som tar överhanden från den objektiva informationen. Eftersom materialet är baserat på antingen att vara ögonvittnen eller snarare var med under denna tid alternativt inte är baserade på samma ursprungskällor ses det även som att uppfylla kriterierna för centralitet och beroende/oberoende.¹⁴

2.4 Validitet och Reliabilitet

Metoden som har valts anses utgöra en hög grad av validitet tillsammans med materialet. Detta då den större delen av materialet är förstahandskällor, vilket gör att det kan föras ett välgrundat resonemang, och på så vis kan det lättare kontrolleras att det som avses undersökas också undersöks.¹⁵ Däremot kan studien komma att få problem med reliabiliteten. Detta på grund av att analystekniken, det vill säga kvalitativ textanalys, går ut på att texten tolkas för att komma fram till resultaten. På så vis kan den aldrig uppnå den reliabilitet som exempelvis en kvantitativ studie kan uppnå. Men denna kommer aldrig att vara problematiskt låg. Det vill säga, det får anses att genom min operationalisering kommer andra att kunna göra om samma sak och, kanske inte komma fram till exakt samma resultat, men att resultaten inte kommer att skilja sig märkvärt från varandra.¹⁶

3. Teori

Nedan kommer tidigare forskning vad gäller policy learning theory, som kommer ligga till grund för denna studie, att presenteras. Denna teori har valts då polisen som organisation är politiskt styrd. Detta gör att organisationen som sådan är beroende av vad som sker på den politiska agendan vad gäller resurser och liknande. Detta kommer möjligtvis att kunna avgöra huruvida organisationen kommer att lära sig något, och om de kommer minnas det de har lärt sig.

3.1 Policy Learning Theory

Forskningen inom policyorienterat lärande är väl utvecklad och har många olika inriktningar i tanken om vilken aktör det är som lär sig något, vad denne lär sig och hur detta yttrar sig.

¹⁴ Teorell & Svensson (2012), s. 106.

¹⁵ Ibid, s. 59.

¹⁶ Ibid.

Exempelvis menar Sabatier att lärande innebär att förståelsen för de variabler som någonstans utgör grunden för trossystemet, en förfining av förståelsen för de interna logiska och kausala förhållanden som finns inom trossystemet och en identifikation och hur man väljer att svara på utmaningar till trossystemet.¹⁷ Hall å andra sidan delar in lärandet i tre olika typer, eller snarare grader. I den första gradens lärande innebär lärande lärdomar om hur redan existerande hjälpmedel har dragits av tidigare erfarenheter. I den andra gradens lärande innebär lärande lärdomar om hur dessa hjälpmedel ska användas och i den tredje gradens lärande, som är den ovanligaste formen, innebär lärande förändringar av hierarkin av de mål som ligger till grund för policyn.¹⁸ Etheredge menar att vissa områden kräver mer kunskap och efterforskningar än andra, detta gör att det kan åstadkommas policyförändringar inom vissa områden om kunskapen ökas och i vissa områden inte. Om inget problem identifieras kommer heller inga efterforskningar eller undersökningar att göras, då kommer kunskapen inte att öka och på så vis kommer heller inga policyförändringar ske.¹⁹

Etheredges tankar om att det krävs en identifikation av ett problem för att aktörer ska kunna göra de efterforskningar och utredningar för att därmed kunna uppnå den kunskap på området som krävs för att det ska kunna ske en policyförändring går väl ihop med Peter Mays idéer om policyorienterat lärande. Peter May är en framstående forskare inom policy learning theory. May skiljer mellan två olika typer av policylärande, instrumentellt och socialt. Instrumentellt policylärande innebär lärande om den förda politikens livslängd, det vill säga hur man ska föra sin politik på ett sätt så att den blir långvarig. Det kan handla om designfrågor eller liknande. Socialt policylärande i sin tur innebär lärande om policyproblems sociala konstruktion och hur man kan uppnå politiska mål.²⁰ Instrumentellt lärande uppnås genom en förbättring av designen som används för att uppnå redan existerande policymål. Dock behöver denna typ av lärande inte vara målorienterat. Det handlar snarare om att erkänna att det finns brister i den typ av policyinstrument eller hur man har valt att förverkliga specifika policys. Det är detta som utgör grunden i instrumentellt policylärande.²¹ Socialt policylärande sker när föreställningar bland makthavare om nyckelfaktorer i politiken inom

¹⁷ Sabatier (1988) i C. J., Bennett, M. Howlett (ed), *The lessons of learning: Reconciling theories of policy learning and policy change*, *Policy Sciences*, 25, 1992 s. 284.

¹⁸ Hall (1988) i Bennett & Howlett (ed), *The lessons of learning: Reconciling theories of policy learning and policy change*, *Policy Sciences*, 25, 1992 s. 285.

¹⁹ Etheredge (1983) i Bennet & Howlett, *The lessons of learning: Reconciling theories of policy learning and policy change*, *Policy Sciences*, 25, 1992 s. 286.

²⁰ P., J. May, *Policy Learning and Failure*, *Journal of Public Policy*, vol. 12, no. 4, 1992 s. 332.

²¹ May (1992), s. 335.

ett visst område antingen bekräftas eller förändras. Indikatorer på att socialt lärande har skett är bland annat att förändringar i målgrupper eller något förändrade rättigheter sammankopplade till en viss policy.²²

Det finns även en tredje typ av lärande som May kallar för politiskt lärande. Denna typ av lärande handlar mer om det politiska spelet än de andra två. Detta innefattar alltså vilka politiska strategier som är bäst lämpade för att förespråka sin policyidé eller att dra uppmärksamhet till ett problem inom ett policyområde. Läsaren kan känna igen politiskt lärande då politiker förändrar sina strategier, exempelvis kan detta bestå i att de byter kärnfrågor, eller hjärtefrågor, till något de kan vinna fler väljare på om de identifierar ett problem inom ett policyområde.²³ Thomas Birkland bygger på Mays tankar om policyorienterat lärande när han skriver om den typ av lärande han förkroppsligar med så kallade ”fantasy documents”. Detta är en form av lärande där inga egentliga lärdomar dras. Enligt Birkland måste det göras en skillnad på vad som faktiskt lärs och vad som endast är ett spel för gallerierna. Han menar därför att det är värt att, när lärande undersöks, och undersöka vad som var riktiga försök till att lära och vad som bara är ett sätt att uppehålla ansiktet utåt, ett pr-trick helt enkelt.²⁴ I Birklands artikel förkroppsligas detta av dokument, men det handlar egentligen om handlingar överlag. Vad som menas är att för att kunna säga att ett dokument där någon form av lärdom har dragits är på riktigt eller om det bara är ett fantasidokument måste hela processen till att detta dokument skapas analyseras för att därmed kunna avgöra om det är ett ”ärligt” lärande som har skett eller om det bara är fantasi för att hålla skenet uppe.²⁵ Detta behöver alltså inte endast visa sig i det slutgiltiga dokumentet utan det är vilka typer av handlingar som aktören gör i skapandeprocessen som avgör om det är fantasi eller verklighet.

May har, tillsammans med Samuel Workman och Bryan Jones, även skrivit om faktorer som kan påverka om lärandet blir framgångsrikt eller inte. Olika händelser, menar de, kan påverka framgången för policyorienterat lärande och hur snabbt/effektivt själva lärandeprocessen

²² May (1992), s. 338.

²³ Ibid, s. 339.

²⁴ T., Birkland, Disasters, Lessons Learned, and Fantasy Documents, *Journal of Contingencies and Crisis Management*, vol. 17, no 3, 2009 s. 154.

²⁵ Birkland (2009), s. 154.

sker.²⁶ Vad det handlar om är att hur offentliga byråkratiers uppmärksamhet är organiserat och vad den dras till påverkar deras förmåga att svara på olika politiska krav. Författarna menar på att det finns två olika sätt för en sådan aktör att organisera uppmärksamhet. Den ena består av att man delegerar makten och använder sig av formella rutiner. Den andra består i makten är centraliserad och det är mer informella procedurer som används. Det hela handlar helt enkelt om att antingen delegera eller centralisera.²⁷ Det första alternativet gör att de politiska signalerna kommer att försvagas vilket i sin tur kommer leda till att handlingsförmågan försämras och tar mycket längre tid. Agendan kommer att vara stabil och en ”rutinisering” av de politiska signalerna kommer att sätta begränsningar på genvägen på dessa signaler.²⁸ Det andra alternativet kommer istället att förstärka de politiska signalerna och förbättra handlingsförmågan så att besluten snabbt leder till handling. Det kommer att finnas en flexibilitet på genvägen på de signaler som skickas till skillnad från det första alternativet men det kommer också leda till att agendan blir mer instabil.²⁹

Vad som kan sägas avslutningsvis här är att May med flera menar att det finns olika vägar makthavare kan ta för att lära sig och vilken väg de tar kommer att påverka hur man svarar på olika politiska krav. Vad som också ska sägas är att dessa politiska krav, eller signaler, som skickas i sin tur kan påverka vad man lär sig och inte lär sig i maktens korridorer genom policyförändringar. Det som menas med detta är att vissa händelser, som drar till sig stor uppmärksamhet från makthavare, kommer att påverka lärandet inom andra policyområden och försämra denna då den andra händelsen kommer att ta upp all uppmärksamhet och därmed alla resurser vilket gör att andra områden blir bortprioriterade.

3.2 Operationalisering

Det material som finns att tillgå kommer att analyseras utifrån tecken på instrumentellt och socialt policylärande. Det kommer även att tolkas om någon typ av policylärande har skett alternativt inte skett, detta utifrån olika faktorer som kan påverka den politiska agendan och vad skiftningar i agendan kan få för konsekvenser för lärandet. Det kommer även tas i beaktande huruvida organisationen, alternativet regeringen, väljer att ta till vara på tillfället att kunna vinna kunskap inom området för att kunna förbättra sina policys. Operationaliseringen

²⁶ P., J. May, S., Workman, B., D. Jones, Organizing Attention: Responses of the Bureaucracy to Agenda Disruption, *Journal of Public Administration Research and Theory*, vol. 18, no. 4, 2008 s. 537.

²⁷ May et al (2008), s. 518.

²⁸ Ibid, s. 521.

²⁹ Ibid.

av de teoretiska begreppen nedan kommer delvis tas från Peter Mays artikel Policy Learning and Failure från 1992.

För att instrumentellt policylärande ska ske krävs det en ökad förståelse för policy instrument eller implementering vilken grundar sig på antingen erfarenheter eller på officiella och formella utvärderingar av dessa. För att det ska kunna sägas att en aktör har genomgått instrumentellt policylärande krävs det bevis på att aktören har fått en ökad förståelse för policy instrument eller implementering och indikatorer på detta kan vara att man ger policys en ny design vilken skulle innebära förändringar i de instrument som används för att utöva policyn så som till exempel nya straff, det ekonomiska stödet et cetera.³⁰ De indikatorer på instrumentellt policylärande som jag kommer att leta efter är följande:

- Ett förändrat ekonomiskt stöd vilket kan förkroppsligas genom monetära medel eller andra typer av resurser så som nytt materiel till polisen.
- En förändring av påföljder eller tillkomsten av nya påföljder för brott förknippade med kravaller.
- Uppdateringar av rådande policys eller nya policys och lagar ämnade ersätta eller komplettera redan existerande.

Socialt policylärande innebär alltså lärande om den sociala konstruktionen kring en policy eller ett problem. För att detta ska kunna ske krävs en förbättrad förståelse för, alternativt en förändring av, betydande kausala övertygelser angående ett policyproblem eller en lösning inom det berörda/de berörda policyområdena. Vad detta kräver bevis på är alltså en förändring i de betydande kausala övertygelserna inom relevant policyområde. I detta fall blir det alltså inom inrikespolitiken och beslut som rör polisens aktivitet. Indikatorer på socialt policylärande kan vara att policymål eller att policyns omfattning förändras, detta genom att förändra exempelvis vilka rättigheter policyn ger exempelvis polisen eller att målgrupperna för policyn förändras.³¹ De indikatorer på socialt policylärande som jag kommer att leta efter är främst följande:

- Policyförändringar avsedda att ge polisen ändrade befogenheter och rättigheter. Med befogenheter och rättigheter åsyftas nya vapen, nya grunder för arrestering och möjligheter till utbildning inom området.

³⁰ May (1992), s. 336.

³¹ Ibid.

- Förändringar i polisens organisatoriska struktur. Det vill säga om det inrättas nya organisatoriska enheter inom polisen ämnade att effektivisera arbetet alternativt nedläggning av organisatoriska enheter som ansetts vara överflödiga.
- Ansträngningar för att förändra relationen mellan polisen och invånarna i Londonområdet. Detta genom att visa på en organisationskultur vilken inte accepterar brutala metoder.

Då May drar en skiljelinje mellan policylärande, som de föregående två ingår i, och politiskt lärande kommer studien inte att operationalisera eller fokusera på politiskt lärande. Då det kommer vara svårt att operationalisera politiskt lärande utifrån det material som är tillgängligt för studien kommer denna del av teorin snarare framkomma implicit i studien. Detta anses inte påverka studiens resultat nämnvärt då förändrade strategier inte kommer analyseras i materialet men ändå kommer att föras på tal som att vara en påverkansfaktor för glömska då förändrade strategier kan vara en del av det som May, Workman och Jones diskuterar som hur man väljer att organisera uppmärksamhet.

Processspårningen i detta kommer alltså ske på ett sådant sätt att jag försöker identifiera de mekanismer som orsakar att A gör B. Exempel på sådana mekanismer kan vara lagändring, ändringar i politiska dokument eller ändrade handlingar av organisation i fråga. Vad som menas med detta är att det ska ske en spårning av de mekanismer som visar på att man har lärt sig respektive inte lärt sig och vilken typ av lärande det handlar om, instrumentellt lärande eller socialt lärande. Det har därför gjorts ovan definitioner av de båda med hjälp av teorin för att veta vad som ska finnas i materialet. Genom att undersökningen presenteras som en historiskt tematisk analytisk berättelse kommer processspårningen användas som en riktlinje i hur detta berättas, det vill säga att utifrån det material som hänvisas till och de mekanismer som redogörs för kommer att kunna dra slutsatser från en historisk kontext.

4. Analys

I detta avsnitt kommer det att redogöras för den empiriska undersökning som ligger till grund för att kunna svara på forskningsfrågorna och empirin kommer även att analyseras i den ordning den presenteras. Först kommer en kort beskrivning av Storbritanniens polisstruktur, men främst Londonpolisens struktur. Den kommer sedan att utgöras av en historiskt tematisk analytisk berättelse om fallet i fråga. Analysen kommer att utgå från den operationalisering som redogjordes för i teoriavsnittet.

4.1 Storbritanniens och Londons polissystem

Strukturen på Storbritanniens polissystem är oerhört komplext för det ovana ögat. Landet är uppdelat i 44 geografiska områden över England, Wales och Nordirland. Vartenda ett utav dessa områden är styrda av en så kallad polismästare som har kontroll över och leder styrkan han eller hon har förfogande över inom sitt specifika område. Alla dessa polismästare är ansvariga inför den nationella lagen, inrikesministeriet som ansvarar för den nationella effektiviteten och även den lokala demokratin, det vill säga att det är ansvariga inför invånarna inom deras geografiska område.³²

Den primära Londonpolisen, som är i fokus i denna studie, går under namnet Metropolitan Police Service. Denna styrka är ytterst ansvarig för säkerheten i huvudstaden, de är Londons svar på Stockholmspolisen i Sverige. ”The Met” som de även kallas består i dagsläget av en styrka på ca 31000 personer, varav 13000 poliser och över 5100 volontärer som fungerar som poliser genom ett särskilt program kallat Metropolitan Special Constabulary.³³ Under särskilda händelser har Londonpolisen specialstyrkor att tillgå. Vid, vad man väljer att benämna som ”public disorder”, hädaneftre refererat till som social oro, kallas den specialstyrkan för ”Territorial Support Group”, hädaneftre refererat till som TSG. TSG är Londons första instans mot en planerad, eller spontan, händelse som kan klassificeras som någon form av social oro. Denna styrka kan tillsättas inom en timme om den skulle behövas som svar mot kritiska störningar mot samhället, terrorism eller spontana händelser vilka kan klassificeras som social oro.³⁴ Varje polismästare har själv rätt att bestämma över hur många poliser som ska tränas i att hantera händelser definierade som social oro i deras distrikt. Detta bestäms efter att det utförts en riskbedömning, eller analys och utvärdering, över vilka kända och okända risker som kan komma att drabba området. En sådan utvärdering ska ske årligen för att styrkan ska vara så uppdaterad som möjligt för att kunna bemöta de hot som är troliga inom det kommande året.³⁵

³² Association of Chief Police Officers, *Policing in the UK – a brief guide*, oktober 2012, <http://www.acpo.police.uk/documents/reports/2012/201210PolicingintheUKFinal.pdf> (hämtad 25/11 2013).

³³ Metropolitan Police, About the met, <http://content.met.police.uk/Site/about> (hämtad 30/11 2013).

³⁴ Metropolitan Police, Territorial Support Group, <http://content.met.police.uk/Site/tsg> (hämtad 30/11 2013).

³⁵ HMIC, The rules of engagement – A review of the August 2011 disorders, 2011, <http://www.hmic.gov.uk/media/a-review-of-the-august-2011-disorders-20111220.pdf> (hämtad 2/12 2013) s. 43.

4.2 Social oro står på agendan

1980-talet var en orolig tid vad gäller social oro, både i Storbritannien och resten av Europa. Årtiondet är känt som att vara den tid då bland annat fotbollshuliganism härjade i Europa i en aldrig förr skådad magnitud.³⁶ Det var ett oroligt årtionde vilket orsakade en hårt belastad polisstyrka. Likt fotbollshuliganism och våldet som förekom i anslutning till detta var Storbritannien under 80-talet även hårt belastade av kravaller över hela landet. Det skulle kunna sägas att dessa oroliga år kulminerade i the Broadwater Farm riots 1985. Detta var då polisen och invånare i Tottenham-området drabbade samman efter en polisräd vilken resulterade i bidragandet till en kvinnas död. Dagen efter detta inträffade, den 6 oktober 1985, dödades en polisman av en grupp upprorsmakare som samlats för ett möte vilket snabbt tog en våldsam vändning.³⁷ Tiden efter detta uppror var osäker i området. Polisen fick snabbt ta på sig mycket av skulden för det inträffade då många ansåg att om de inte hade utfört räden i kvinnans hem så brutalt hade hon inte dött och då hade inte kravallerna uppstått, men juryn som utredde frågan dömde hennes död som en olyckshändelse.³⁸ Som ett svar på den tidsandan som upplevts i landet togs ett beslut att 1986 göra förändringar och tillägg i den Public Order Act som funnits sedan 1936. I denna uppdatering lade man till en sektion om kravaller och hur man definierar dessa. Sådär lyder dessa punkter:

”Where 12 or more persons who are present together use or threaten unlawful violence for a common purpose and the conduct of them (taken together) is such as would cause a person of reasonable firmness present at the scene to fear for his personal safety, each of the persons using unlawful violence for the common purpose is guilty of riot.

It is immaterial whether or not the 12 or more use or threaten unlawful violence simultaneously.

The common purpose may be inferred from conduct.

No person of reasonable firmness need actually be, or be likely to be, present at the scene.

Riot may be committed in private as well as in public places.

A person guilty of riot is liable on conviction on indictment to imprisonment for a term not exceeding ten years or a fine or both.”³⁹

³⁶ T., De Castella, The time when football fans were hated, *BBC News London*, 15/9 2012, <http://www.bbc.co.uk/news/magazine-19596766> (hämtad 3/12 2013).

³⁷ Stoddard (2011).

³⁸ Jarett death that led to Tottenham riots an accident, inquest decides, *The Times*, 5/12 1985, <http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AID=9FRS000500&an=T000000020051001dhe501587&cat=a&ep=ASI> (hämtad 1/12 2013).

³⁹ Public Order Act 1986 Part I Section I, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/64/section/1> (hämtad 15/12 2013).

Denna förändring tyder på att man har lokaliserat och identifierat ett nytt problem. Innan denna ändring i dokumentet om vad som räknas som social oro och vad som inte gör det fanns egentligen inte kravaller som ett erkänt problem på politisk nivå. Det fanns ingen definition på vad det var, vilka straff personerna kunde stå inför eller liknande. Att denna förändring gjorts tyder på att en lärandeprocess har satts i rullning. Vad denna förändring ger tecken på är det som May kallar för instrumentellt policylärande. För denna förändring innebar inte bara en definition på vad kravaller faktiskt var utan även en definition på vad för typ av straff någon kan dömas till för att ha medverkat vid kravaller. Detta tyder helt klart på en designförändring av policyn vilket i sig är ett tydligt tecken på instrumentellt policylärande.⁴⁰ Trots att regeringen inte gjorde någon enskild utredning för kravallerna får det här ses som att de istället gick på tidigare erfarenheter i sitt sätt att visa på en ökad förståelse för policyimplementering och liknande.

Som tidigare nämnt ovan var 1980-talet en period av social oro i England. Denna förändring i Public Order Act tyder på att det snarare handlar om ett svar på den tidsandan och därmed erfarenheter än något som har utretts och därmed kommit fram till behövs. Detta ligger det i sig ingen värdering i, teorin värderar det lika högt som någonting annat, att en designförändring av policyn gällande social oro har skett vad gäller implementering och så vidare är huvudsaken och det är det som ska analyseras.⁴¹ Däremot kan undertecknad fråga sig huruvida det hade varit denna förändring som skett om det hade genomförts en utredning från regeringens sida. Är fängelse upp till 10 år verkligen ett passande straff för att medverka i kravaller eller är det snarare en avspiegling av den politik som fördes och vad som ville förmedlas från regeringens sida? Visserligen går det aldrig att skilja på dessa helt, det vill säga politiska beslut tas utifrån den politik som vill föras men frågan är om dessa beslut alltid är de mest långsiktiga eller om de tas för att de kan vinna mest röster i nästa val. Att designa om en hel policy, att som de gjorde lägga till definitioner för kravaller och att upprätta en straffskala för gärningar som räknas som kravaller känns som en perfekt kombination av långsiktiga lösningar som dessutom kan hjälpa politikerna i form av att allmänheten kan se att de faktiskt agerar. Frågan blir här alltså huruvida detta är ett fantasidokument eller om det faktiskt är en verklig lärdom. Även om det skulle kunna argumenteras för att regeringen i och med detta dragit lärdomar av tidigare erfarenheter snarare än en ordentlig utredning krävs det

⁴⁰ May (1992), s. 335.

⁴¹ Ibid, s. 335-337.

väl ändå en utredning för att undersöka om dessa erfarenheter går att koppla till det man nu upplever. Därmed skulle denna förändring i så fall vara det som Birkland benämner som fantasidokument och därmed ingen lärdom i sig.⁴²

Under denna tid hade makthavare en väldigt strikt syn på kriminalitet och attityden var tydlig, ingen kriminalitet accepterades. Margaret Thatcher, som var premiärminister under tiden ifråga, är känd för att inte ha visat någon pardon mot bråkmakare. Det är väl känt att det under hennes regering förekom episoder med polisbrutalitet, särskilt mot färgade och låginkomsttagare.⁴³ Det ska inte förglömmas att 80-talet var en hård tid i Storbritannien med ett väldigt aktivt IRA som ständigt hotade med attack.⁴⁴ Detta kan mycket väl ha påverkat de yttre gränserna för de lärdomar som kunde dras under denna tidsperiod. Direkt efter kravallernas slut upprättades ett förhör, eller snarare en utredning med syfte att undersöka vad som hade gått fel. Denna tillsattes dock inte av regeringen utan av Haringey Council då regeringen valt att inte tillsätta sin egen utredning. Detta motiverades, från The Home Offices sida, med att de inte trodde att detta skulle kasta nytt sken över situationen, det skulle inte uppnås några nya perspektiv eller liknande på det inträffade och det fanns därför ingen mening med det. Lord Gifford, ledare för utredningen, menade dock på att en sådan behövdes då: ”people do not attack the forces of law out of mere wickedness or a sense of fun”.⁴⁵ Vad utredningen kom fram till var att det hela handlade om en allt mer försämrad relation polisen och samhället och att det är polisen som ska beskyllas för detta.⁴⁶ Vad vi ser här är en regering som inte har något intresse av att tillsätta en egen utredning för att undersöka vad som gått fel, vad som ledde till att kravallerna ens startade och vad man kan lära av detta om en liknande situation skulle uppstå igen. De har fortfarande identifierat problemet men ansåg inte att en utredning skulle leda till några nya lösningar. Istället för en utredning valde man att

⁴² Birkland (2009), s. 148-150.

⁴³ N., Smith, Global social cleansing: postliberal revanchism and the export of zero tolerance, *Social Justice*, vol 28 no 3, 2001 s. 68.

⁴⁴ K., Simpson, *Truth Recovery in Northern Ireland*, Manchester University Press, New York, 2009, s. 20.

⁴⁵ Leading Article: A partial Report / Tottenham Riots *The Times*, 8/7 1986, <http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AID=9FRS000500&an=T000000020051001di7801s5r&cat=a&ep=ASI> (hämtad 1/12 2013).

⁴⁶ Ibid.

direkt godkänna Londonpolisens ansökan om mer material som kan användas för att hantera kravaller och liknande. Detta innebär bland annat nya bepansrade fordon.⁴⁷

Vad detta visar på är ett försök till socialt policylärande, men där regeringen inte verkar få rätsida på hur de ska göra. Det fanns ingen vilja, rent politisk, av att tillsätta en utredning som skulle kunna förändra policymål eller liknande. Däremot gav man polisen nya rättigheter att hantera kravaller i form av nya medel och vapen och det diskuterades även om de skulle få använda gas. Detta skulle i sig kunna indikera instrumentellt policylärande, detta på grund av att teorin säger att bland annat förändringar i det ekonomiska stödet indikerar instrumentellt lärande.⁴⁸ I och med detta beslut ökade det ekonomiska stödet, detta då polisen fick mer resurser. Men i och med att det inte tillsattes någon egen utredning kunde regeringen aldrig veta om det här var bäst förändringar för situationen eller om polisen ens skulle bli behjälpta av det. På så vis blev det aldrig något grundligt lärande, eller ett riktigt lärande som Thomas Birkland uttrycker det.⁴⁹ Att endast ge polisen nya rättigheter och material utan en grund för att det är dessa åtgärder som krävs för att åtgärda det identifierade problemet. Men det går inte direkt att se att några omfattande förändringar gällande de kausala övertygelserna har skett. Visserligen har polisen fått mer rättigheter men det tyder inte direkt på förändringar i de kausala övertygelserna gällande social oro eller någon form av designförändring av policyn.

Linjen från regeringen var hård från början och att polisen fick nya riktlinjer i form av nya vapen det kunde ta till för att hantera kravaller visar snarare endast på att regeringen ville ta i med ännu hårdare tag och det får inte ses som en förändring i de kausala övertygelserna.⁵⁰ Det får snarare ses som att regeringen lägger i ytterligare en växel i den egna politiken och därför är det svårt att påstå att varken något socialt eller instrumentellt policylärande har skett i detta fall. Det kan argumenteras för att polisens ökade befogenheter och så vidare tyder på ett försök till socialt policylärande. Men då teorin säger att om socialt policylärande ska ha skett innebär det att policyn ska ha tagit en social förändring i en annan riktning.⁵¹ På så vis kan det här argumenteras för att detta var, precis som Birkland benämner det, ett oärligt, eller snarare fantsilärande, endast upprättat för att behaga väljarna. Att regeringen valde att inte tillsätta

⁴⁷ R., Pauley, Police seek riot control equipment, *Financial Times*, 3/7 1986, <http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AID=9FRS000500&an=FTFT000020070506di73026h0&cat=a&ep=ASI> (hämtad 1/12 2013).

⁴⁸ May (1992), s. 337.

⁴⁹ Birkland (2009), s. 149.

⁵⁰ Smith (2001), s. 68.

⁵¹ May (1992), s. 337.

en egen utredning och därmed inte heller undersöka vad som var det egentliga problemet innebär, om man ska följa Birkland, att de lösningar som regeringen kom med endast handlade om att släta över problemet.⁵² På så vis visar detta att det inte var något egentligt lärande som skedde, utan endast ett spel för gallerierna. Visserligen kan det sägas att eftersom de inte gjorde någon utredning kan väljarna ha varit missnöjda men eftersom att regeringen ändå visade på åtgärder gick säkerligen tankegångarna på så sätt att åtgärder visar på förändring vilket visar på handlingskraft.

4.3 Finanskris och fängelsefrågan

1990-talet var på inga sätt ett årtionde befriat från kravaller, särskilt inte huvudstaden. Finanskrisen hade drabbat hela Europa och en stor del av övriga världen och medborgare drabbades av den hårda skattepolitiken som många regeringar världen över var tvungna att införa.⁵³ England var inte ett undantag och här orsakade den kravaller bland annat år 1990 där ett hundratal personer skadades och 340 personer arresterades. Dessa kravaller höll sig inte endast till London utan spred sig till mindre demonstrationer i övriga landet. Dessa kravaller, eller snarare tidsandan som följde med dem med intensiv kritik mot regeringens finans- och skattepolitik var också början på Margaret Thatchers fall som politiker och i november samma år avgick hon som premiärminister.⁵⁴ Först halvan av 1990-talet var alltså en tid som präglades av stor finansiell oro och mycket av resurserna, de som fanns att tillgå det vill säga, gick till att försöka rädda ekonomin från att kollapsa fullständigt. Speciellt låginkomsttagare drabbades av den hårdförda skattepolitiken vilket gjorde att det redan fanns ett missnöje mot staten i fattigare områden i landet.⁵⁵ När, 1995, en ung man dog då han satt häktad hos polisen i Brixton beläget i de södra delarna av huvudstaden utbröt återigen våldsamma protester och kravaller men som avtog efter 5 timmar. Området drabbades återigen av kravaller 2001 då polisen sköt ihjäl en man de misstagit för att ha burit vapen. Det sades att dessa uppror hade

⁵² Birkland (2009), s. 149.

⁵³ L., Jonung, T., Hagberg, *How Costly Was the Crisis of the 1990's? – A comparative analysis of the deepest crises in Finland and Sweden over the last 130 years.*, Economic Paper, Europeiska Kommissionen, 2005 s. 16, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication692_en.pdf (hämtat 9/1 2014).

⁵⁴ On This Day: 1990: Violence flares in poll tax demonstration, *BBC News*, http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/march/31/newsid_2530000/2530763.stm (hämtad 17/12 2013).

⁵⁵ R., Vaitilingam, *Recession in Britain – Findings from economic and social research*, Economic & Social Research Council, s. 6, http://www.esrc.ac.uk/_images/Recession_Britain_tcm8-4598.pdf (hämtat 9/1 2013).

att göra med den rasistiska orättvisa polisen hade utövat på området under flera år och det var därför demonstrationerna ledde till våldsamheter.⁵⁶

Men det var inte bara finanskrisen som ledde till kravaller. I april 1990 utbröt kravaller bland fångarna i ett fängelse i Manchester. Kravallerna pågick i 25 dagar innan polisen kunde återta kontrollen över byggnaden. Det är rapporterat att en person avled, 200 personer skadades och skadorna på området uppgick till 60 miljoner pund.⁵⁷ Att en sådan skada inte la ytterligare press på en redan ansträngd ekonomi är svårt att tro. Det går att under hela 90-talet spåra att merparten av de publikationer och uttalanden som gjordes från Committee on Home Affairs handlade om fängelsefrågan och hur man skulle förbättra säkerheten och vad det skulle kunna finnas för alternativ till fängelse som straff, särskilt för yngre människor.⁵⁸ Redan här går det alltså att se en gradvis nedprioritering av kravaller, det vill säga att uppmärksamheten började organiseras om i och med att ämnena på agendan började förändras.

Vad kan detta säga oss om vad de har lärt sig sedan 1985 och the Broadwater Farm riots? 1995 fick polisen snabbare kontroll över kravallerna och kunde få ett stopp på våldsamheterna innan de eskalerade bortom all kontroll. Men bara sex år senare, 2001, hände samma sak igen, någon fick sätta livet till stor del på grund av polisens agerande och därmed var upproren och kravallerna ett faktum. Vid en första anblick kan det därför sägas att det har skett någon form av lärande eftersom polisen hanterade kravallerna 1995 så effektivt. Men när det sedan kommer fram att det skedde igen sex år senare börjar det snarare kännas som att den effektiva hanteringen bara var en lyckoträff. Dessa behöver inte självklart vara sammankopplade men det går att diskutera huruvida ett grundligt lärande kan få implikationer för framtida kriser av liknande typ. Hade det skett kan det argumenteras för att kravallerna 2001 hade hanterats på ett lika effektivt sätt som de 1995, om inte ännu mer effektivt. Vad detta tyder på är att de policyorienterade lärdomar som drogs inte drogs tillräckligt djupgående, särskilt inte vad gäller socialt policylärande. Men det blir också tydligt att, precis som nämnt ovan, de lärdomar som drogs, då särskilt vad gäller socialt policylärande men och instrumentellt, var

⁵⁶ On This Day: 1995: Riots break out in Brixton, *BBC News*, http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/december/13/newsid_2559000/2559341.stm (hämtad 17/12 2013).

⁵⁷ A., Boin, W., A.R. Rattray, Understanding prison riots – towards a threshold theory, *Punishment & Society*, vol. 6, no. 1, 2004 s. 55.

⁵⁸ House of Commons, Home Affairs session 1997-1998, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm199798/cmselect/cmhaff/cmhaff.htm> (hämtad 18/12 2013).

fantasilärdomar. Hade de kausala övertygelserna förändrats hade det förmodligen inte varit lika lätt att gradvis låta dessa falla i glömska, detta eftersom att sociala policyförändringar ligger så pass djupt inne i organisationsmedlemmarnas psyke att det i sådana fall skulle förändra hela sättet att tänka kring policyn och implementeringen.⁵⁹ Vad som menas här är att då studien tidigare visat att det sociala policylärandet fallerade under 1980-talet fick det konsekvenser när den politiska agendan förändrades och social oro inte fick lika mycket uppmärksamhet. Detta kommer att visas tydligare senare i studien men det kan sägas redan här att det syns tydliga tecken och konsekvenser av att det sociala policylärandet inte har fungerat på ett korrekt sätt, eller ens genomförts utan bara varit en skenmanöver.

Som redan nämnt innan tog fängelsefrågan upp väldigt mycket uppmärksamhet från politikernas sida.⁶⁰ Men den tog inte bara upp uppmärksamhet utan även resurser. Vad vi ser här är en gradvis omprioritering av uppmärksamheten mot nya typer av kriser. Kravallpolisen hade nyligen fått mer material och nya befogenheter, och i om det detta ett ökat ekonomiskt stöd, och detta skulle följdaktligen räcka för att ta itu med kravaller om sådana skulle uppstå igen. The National Black Police Association skrev, efter kravallerna 2011, om de rekommendationer som givits från rapporter från både 1980- och 1990-talet, däribland att liknande händelser som kravaller skulle bli prioriterade på ministernivå för att öka förtroendet och tilliten.⁶¹ Det är nu visat att detta inte har skett vilket visar på att man inte dragit lärdomar från de rekommendationer som fanns, detta då omorganiseringen av uppmärksamheten tyder på att kravaller inte blev prioriterade på ministernivå. Snabba, vinstmaximerande lösningar på 1980-talet från regeringens sida istället för att tillsätta en utredning för att identifiera och omorganisera och försöka förändra den organisationskultur som mycket möjligt kan ha legat till grund för att kravallerna utlöstes straffade sig under 1990-talet. Snabba, vinstmaximerande lösningar som i sig hjälper till att inte förlora väljare visar i sig på att lärande egentligen inte har skett då den underliggande problematiken inte utreds efter händelsen, vilket teorin om policylärande, eller om lärande generellt, tydligt säger krävs.⁶²

⁵⁹ May (1992), s. 337.

⁶⁰ House of Commons, Home Affairs Committee session 1998-99, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm199899/cmselect/cmhaff/cmhaff.htm> (hämtad 18/12 2013).

⁶¹ Written evidence submitted by the National Black Police Association, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmhaff/1456/1456vw07.htm> (hämtad 1/12 2013).

⁶² Birkland (2009), s. 148.

Här blir det tydligt att det inte skedde något socialt policylärande under 1980-talet för det hade visat sig tydligt under denna period. Detta eftersom att de återkommande kravallerna baserade på upplevd polisbrutalitet tyder på att det inte har blivit någon förändring i organisationskulturen, det vill säga en organisationskultur som inte accepterar övervåld, och på sätt inte skett någon förändring i relationen mellan polisen och invånare i Tottenhamområdet. Detta då socialt policylärande går ut på att förändra de fundamentala sociala konstruktionerna kring policyn och där får organisationskulturen sägas forma den på ett sådant sätt att om dessa skulle förändras skulle det också följa logiskt att organisationskulturen skulle genomgå en förändring.⁶³ Det kan inte sägas att om det hade tillsatts en utredning så hade inte dessa kravaller på 1990-talet skett. Men det som kan sägas är att eftersom regeringen inte gjorde någon egen utredning kunde de heller inte upptäcka om det krävdes en förändring av de policymål som fanns och de kunde heller inte avgöra med säkerhet vilken typ av förändring som i så fall skulle förbättra situationen och polisens arbete. Detta uttrycker exempelvis Birkland i klartext då han sätter upp vilka typer av lärande som bara är på låtsas och inte riktigt lärande.⁶⁴ Men detta skulle kunna förklaras av den hårda politik Thatcher förde mot kriminaliteten i landet. Det handlade inte så mycket om långsiktiga lösningar med syfte att reparera relationen mellan polis och invånare utan snarare kortsiktiga, hårda lösningar som visade en stark regering som starkt fördömde all form av kriminalitet.⁶⁵ Hade regeringen kompletterat med en egen utredning hade kanske dessa kravaller gått att undvika men med tanke på den politik som färgade landet är det mycket möjligt att en sådan inte hade gjort någon skillnad för utfallet.

Inrikespolitiken kretsade fortfarande i mångt och mycket om kravaller men endast ur ett fängelseperspektiv vilket gjorde att mycket av uppmärksamheten flyttades från kravaller ute på gatorna till att politikerna frågade sig hur de kunde förbättra fängelserna runt om i landet, så att dessa skulle vara säkra både för personal och intagna. Vad detta visar på är ett första prov på att en omorganisering av uppmärksamheten får en påverkan på hur man hanterar andra områden på agendan. Att kravallerna skedde igen, på samma ställe och samma sätt 2001 som 1995, men hanterades sämre 2001 tyder på att när man började rikta den inrikespolitiska uppmärksamheten mot fängelsefrågan istället för kravaller ledde det till att lärdomarna, som i sig inte var så välgrundande alternativt falska, började glömmas bort då

⁶³ May (1992), s. 338.

⁶⁴ Birkland (2009), s. 149-150.

⁶⁵ Smith (2001), s. 68.

teorin säger att det är när agendan förändras som det uppstår störningar i organisationens arbete.⁶⁶ Det instrumentella lärandet fanns visserligen fortfarande kvar i och med den förändrade Public Order Act men de sociala konstruktionerna som formar organisationskultur och liknande vilka aldrig förändrades när de hade chansen. Därmed blev det väldigt lätt för polisen som organisation att glömma bort de försök till socialt policylärande som skedde under 1980-talet. En instabil, eller snarare föränderlig, agenda tyder på ett centraliserande av auktoriteten vilket i sig kan leda till instabilitet i policyprocessen.⁶⁷ Centraliserad auktoritet förhindrar att ledande personer inom polisen själva skulle bestämma hur de vill balansera uppmärksamheten kring de olika punkter som kräver åtgärder. Detta ses tydligt här då det är politikerna, en centraliserad auktoritet, som bestämt att resurserna ska gå till fängelsefrågan och inte på kravaller vilket gör att polisen inte får bestämma vilken balans dessa frågor ska ha uppmärksamhetsmässigt mellan varandra och på så vis kan det sägas att detta inte underlättar arbetet med att underhålla lärdomar.⁶⁸

4.4 Gradvis omprioritering mot terror

2000-talet, särskilt det första årtiondet, har hittills varit med om många traumatiska händelser. Ett flertal länder drabbades av terrorattacker, USA 2001, Spanien 2004 och även England 2005 som skedde just i huvudstaden London. Det har knappast undgått någon att terrorism har varit på alla politikernas läppar så fort det har talats om hot och risker under 00-talet. Detta började till och med innan attackerna 11/9 2001 då Storbritannien antog Terrorism Act 2000. Detta var en ny lag angående vad som räknas som terrorism och stödjande aktivitet, hur terrorism skulle dömas rättsligt och som utfärdade att alla sådana organisationer var bannlysta från att föra aktivitet i landet.⁶⁹ Att en större mängd av de inrikespolitiska beslut som togs och de debatter och diskussioner som fördes både i press och parlament kretsade kring det allt mer påträngande fenomenet terrorism är inte svårt att förstå. USA och Storbritannien har alltid haft ett speciellt förhållande till varandra och detta var inget undantag i efterdyningarna av attacken mot USA 11 september 2001. Andan i parlamentet bestod av en sak: att inte låta någon exploatera människans fundamentala rättigheter. Inrikesminister Lord Roper sa: "The problem is that in a tolerant liberal society, if we are not guarded we will find that those who do not seek to be part of our society will use our tolerance and liberalism to destroy that

⁶⁶ May et al (2008), s. 522.

⁶⁷ Ibid, s. 521.

⁶⁸ Ibid, s. 523.

⁶⁹ *Terrorism Act 2000*, HM Government, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11/contents> (hämtad 18/12 2013).

society. That is a reality.”⁷⁰ Detta citat gör det tydligt att denna tid skulle komma att präglas av en vilja att slå vakt om det egna och inte låta någon utnyttja landets liberala värderingar. Det är ett första tecken på omprioritering, från fängelsefrågan och till viss del kravaller, från hot inifrån den egna staten till hot som kan komma utifrån. Den nya lagen tog säkerligen väldigt mycket uppmärksamhet och resurser från politikernas sida att förhandla fram och att skriva. All uppmärksamhet riktades nu, i och med Lord Rokers uttalande, mot att förhindra terrorattacker på fler ställen och visa sin solidaritet, särskilt mot USA som var en stark partner och allierade inom utrikespolitiken.

Den 11 mars 2004 utlöstes 10 stycken bomber på fyra olika pendeltåg i Madrid, Spanien, mitt under morgonrusningen. Detta orsakade 191 dödsfall, ännu fler allvarligt skadade, vilket gjorde den till den största terroristattacken i modern europeisk historia sett till antal förlorade liv.⁷¹ Att detta fick en effekt på Storbritannien och London är inte svårt att gissa sig till. Attackerna mot USA var ändå på andra sidan Atlanten men nu hade även stora attacker skett i Europa och med tanke på vilken koppling Storbritannien hade, och än idag har, till USA är det inte konstigt att britterna blev oroad för vad som skulle kunna komma att ske. Londonpolisen fick i uppdrag, mycket kort efter att bomberna avlösts, att undersöka länkar mellan dem och extremister befunna i London. Det fanns uppgifter om definitiva länkar mellan terrorister i Madrid och i London, det vill säga att de som misstänktes ha utfört dåden i Madrid hade starka kopplingar till, kända för polisen, extremister i London vilket föranledde en polisiär utredning.⁷²

Ur ett säkerhetsmässigt perspektiv sammansvetsades här inrikes- och utrikespolitiken. Detta då hoten visserligen kom utifrån om man tittar på attackerna mot både USA och Spanien men efterforskningar visade starka sammankopplingar med extremister som fanns inom landet och terrorattackerna mot Spanien. Detta skulle kunna tyda på att en attack mot England inte var otänkbart inom en snar framtid. Londonpolisen fick i uppdrag att undersöka dessa kopplingar vilket gjorde att mycket av resurserna gick till detta och kan ha lämnat övriga poliser lite handfallna utifall att något annat skulle hända. De extensiva utredningarna av extremisterna

⁷⁰ P., A, Thomas, 9/11: USA and UK, *Fordham International Law Journal*, vol. 26, no. 4, 2002 s. 1202.

⁷¹ JJ., Miguel-Tobal, A., Cano-Vindel, H., Gonzales-Ordi, I., Iruarrizaga, S., Rudenstine, D., Vlahov, S., Galea, PTSD and depression after the Madrid March 11 train bombings, *J Trauma Stress*, vol 19, no. 1, 2006 s. 69.

⁷² R., Norton-Taylor, R., Cowan, Madrid bomb suspect linked to UK extremists, *The Guardian*, 17/3 2004 <http://www.theguardian.com/world/2004/mar/17/spain.terrorism1> (hämtad 19/12 2013).

tog mycket resurser, både i form av tid, pengar och manskap vilket tyder på att uppmärksamheten återigen dirigerades om från fängelsefrågan till terrorism och därmed ännu längre bort från kravaller och social oro. Tanken att detta skulle kunna komma att få svåra konsekvenser är inte långt borta. Omprioriteringen mot fängelsefrågan fick konsekvenser i form av lärdomar vilka började falla i glömska, det har studien redan visat på. Att uppmärksamheten senare kom att omprioriteras ännu längre bort från kravaller skulle då få en logisk följd att få svårare konsekvenser för polisen.

Då teorin om policyorienterat lärande säger att de krav beslutsfattare ställer på sina organisationer att göra något annorlunda än vad de vanligtvis gör, eller snarare att ändra deras fokus, kan vara störande för deras egen agenda följer tanken att detta också får konsekvenser för deras arbete överlag.⁷³ Med svårare konsekvenser menas här att då Londonpolisen var starkt upptagen med att utreda terroristkopplingar i huvudstaden skulle det kunna få konsekvensen att de skulle stå helt oförberedda om något annat hände. Vad detta tyder på, precis som i fängelsefrågan på 1990-talet, är att det är agendan som styr vad man kommer ihåg av det man har lärt sig av historien. Attackerna både inom och utom landet, och den omprioritering som dessa innebar, som redogjorts för påverkade säkerligen att både polisiära och andra inrikespolitiska resurser gällande ordningsmakt, spetsades in på hur terrorism skulle förebyggas som bäst då de fick sådana arbetsuppgifter och särskilda uppdrag som nämnt ovan. Detta är inte konstigt då det var det som under denna tid påkallade uppmärksamhet vad gäller ordningsmakt men det är viktigt att komma ihåg att detta får konsekvenser i form av att andra lärdomar, som redan dragits, kan glömmas bort om dessa inte underhålls. En liten störning av polisens agenda kan alltså få mycket större konsekvenser gällande deras lärande än vad som vid första anblick kan tros.

2004 kom även en stor rapport från Home Affairs Committee om ett förslag till regeringen om en polisreform och hur denna skulle se ut och implementeras. Högst upp på prioriteringslistan för polisen skulle vara att reducera brottsligheten och bedömningen av om denna reform var lyckad eller inte skulle främst mätas i huruvida brottsstatistiken gick ner eller inte. Regeringen gav här som förslag att bilda en ”Policing Improvement Agency”, det är dock oklart exakt vilka uppgifter detta organ skulle ha och vilken roll den skulle ha relation

⁷³ May et al (2008), s. 537.

till andra organ så som exempelvis HMIC.⁷⁴ Det som kan sägas om organets roll är att tanken var att det skulle minimera antalet organ inom polisen för att kunna effektivisera arbetet. Tanken var dessutom att organet skulle effektivisera långsiktigt, det vill säga att vara en drivkraft bakom förändringar och därmed uppnå förbättringar inom poliskåren.⁷⁵ Denna rapport, och de efterföljande förändringar som antogs av regeringen tyder på både instrumentellt och socialt policylärande. I och med att regeringen upprättade ett helt nytt organ för att effektivisera och förbättra polisens arbete kan det tyda på att regeringen fått en bättre förståelse för de sociala konstruktionerna kring polisens arbete och därmed insett att den rådande policyn, det vill säga att varje organ ska sköta sitt utan någon form av samordning, inte fungerar. Socialt policylärande innebär ett förändrat tänkande om de fundamentala delarna av policyn och att förändra strukturen till att innehålla färre organ vilket i sig innebär att ta bort organ som innan ansetts vara fundamentala tyder på att beslutsfattarna har förändrat sitt tänk om vilka aspekter som ska utgöras i policyn.⁷⁶ Det behövdes en förändring och denna förändring innebar att ändra den organisatoriska strukturen för poliskåren genom att införa ett helt nytt organ. Det skulle kunna sägas att detta förändrade policyområdets omfattning då reformen innebar en förändring för hela ordningsmakten med nya möjligheter till effektiviseringen och på så vis förändra arbetet inom detta policyområde till det bättre.

Att denna reform uppkom visar som sagt inte bara på socialt policylärande utan även på instrumentellt policylärande. Detta då policyn har fått en ny design. Reformen innebar inte att polisen fick mer ekonomiska resurser eller andra typer av resurser men däremot skulle träningsformer och liknande utvärderas och eventuellt organiseras om vilket i sig skulle kunna tyda på en ökad förståelse från politiskt håll att implementeringen av olika policys inte fungerade optimalt och med en förändring av polisens träning och hantering skulle detta kunna förändras till det bättre. Det förändrade tänket som innebar socialt policylärande får i sig alltså konsekvenser vilka spiller över i ett instrumentellt policylärande. Ett förändrat tänk i de policys som styr ordningsmakten innebär i sig att organisationen som sådan även måste anpassa sig för att kunna arbeta kring denna och kunna implementera den. Att polisens

⁷⁴ Fourth Report of Session 2004-05, *Police reform volume I*, House of Commons Home Affairs Committee, 22/2 2005, s. 57-58,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200405/cmselect/cmhaff/370/370i.pdf> (29/12 2013).

⁷⁵ Government Reply, *Police Reform by HC 370*, juni 2005, s. 7-8,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200405/cmselect/cmhaff/370/370i.pdf> (hämtat 27/12 2013)

⁷⁶ May (1992), s. 337.

träning och liknande hjälper dem att optimera hur de implementerar policys säger sig självt men sådana förändringar tyder även på en förändrad förståelse kring hur man bäst implementerar en policy och att arbetet sedan ska utformas för att bäst passa med detta vilket teorin säger är ett tydligt tecken på att en instrumentell policylärdom dragits.⁷⁷

4.5 Terrorbombningar och Londonkravallerna 2011

I mars månad år 2005 kom Prevention of Terrorism Act 2005.⁷⁸ Denna innehöll en nationell strategi för att förebygga terrorism i landet. Detta gav instruktioner för hur ordningsmakt skulle kunna kontrollera individer misstänkta för att möjligen kunna utföra terrorbrott, det vill säga personer med stark koppling till terrororganisationer.⁷⁹ Den går även igenom hur länge en person kan ses som misstänkt för att kunna utföra terrorhandlingar och vilka sorters utredningar som stat och de organisationer de har till sitt förfogande kan genomföra efter att en person har bedömts som misstänkt. Slutligen tar regeringen även upp på vilka grunder en person kan ses som skyldigt till att exempelvis planera ett terrorbrott och även vilka sorters straff detta kan innebära.⁸⁰ Att denna kom endast ett år efter attackerna skett i Madrid är föga förvånande. Med en sådan stor händelse som skedde i Madrid vore det snarare konstigt om detta inte fick implikationer för övriga Europa, särskilt då både Spanien och Storbritannien är medlemmar i EU.

Den 7 juli 2005 hände det som inte fick hända. Precis som i Madrid 2004 utlöstes fyra bomber i morgonrusningen på olika kollektiva transportmedel i centrala London, både i tunnelbana och på buss. Redan samma förmiddag, mer precist klockan 12.00, uttalade sig premiärministern om att det med största sannolikhet rörde sig om en serie terrorattacker.⁸¹ Attackerna mot London 2005 gjorde, vilket inte är förvånande, att alla ögon riktades mot hur landet skulle kunna förebygga detta att hända igen. Detta gick främst ut på att, precis som i Prevention of Terrorism Act 2005, försöka lista ut vilka personer som möjligen skulle i framtiden kunna utföra ett terrordåd och stoppa dessa innan det händer. Då terrordåden skedde 2005 blir det tydligt att den Prevention of Terrorism Act som kom 2005 inte var tillräcklig. Att den kom så fort efter Madridattackerna kan ha påverkat detta vilket gör det

⁷⁷ May (1992), s. 335.

⁷⁸ Prevention of Terrorism Act 2005, Home Affairs Committee, 11/3 2005, s. 1, http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2005/2/pdfs/ukpga_20050002_en.pdf (hämtat 28/12 2013).

⁷⁹ Ibid, s. 2.

⁸⁰ Prevention of Terrorism Act 2005, s. 8-10.

⁸¹ *Report of the Official Account of the Bombings in London on 7th July 2005*, House of Commons, 11/5 2006, s. 2-7, <http://www.official-documents.gov.uk/document/hc0506/hc10/1087/1087.pdf> (hämtat 2/1 2014).

möjligt att kunna hävda att Prevention of Terrorism Act 2005 möjligtvis var ett fantasidokument. Det vill säga ett försök av regeringen att hävda sig, både inom landet men också utåt mot Europa då alla aktörer, inte minst politiska, har en agenda.⁸²

I juli 2011 kom en ny och uppdaterad version av den nationella strategin för att förhindra terrorbrott. Denna uppdaterade strategi kom med anledning av fler och fler terrorattacker runt om i världen och det var viktigt för Storbritannien att ständigt hålla sin strategi uppdaterad för att terroristerna, främst Al Qa'ida, inte skulle få övertaget.⁸³ The Prevention of Terrorism Act 2005 och den uppdaterade versionen 2011 visar på ett policylärande, särskilt instrumentell då uppdateringen innebar en ny design av policyn och tyder på att erfarenheterna av terrorattackerna 2005 ökade förståelsen för policyområdet och vad som krävs för att förebygga dessa vilket, som bekant, är ett utav många indikatorer på instrumentellt policylärande.⁸⁴ Men detta lärande innebar också en, rent politiskt, fullständig omprioritering mot terror. Ovan har det redan visats att en lätt omorganisering av uppmärksamheten på den politiska agendan får konsekvenser för de lärdomar som politiska organisationer så som polisen kan dra och för vilka lärdomar de kan komma ihåg, det vill säga hur djupt rotade lärdomarna förblir. När terrorattackerna mot London skedde 2005 handlade det inte längre om en gradvis eller en lite lätt omorganisering utan snarare en fullkomlig omorganisering av uppmärksamheten på agendan. Allt handlade om terror, politikerna och hela världen andades rädsla för terrorism och skulle göra allt för att stoppa dess framfart. Denna totala omprioritering mot terrorism tyder i sig på att polisen har gått från att ha en delegerad organisering av uppmärksamheten till en mer centraliserad då alla instanser plötsligt skulle fokusera på att hitta terrorister. Detta då policyområdet kring terrorism krävde snabba beslut och ett kvickt agerande från regering och dess organisationer för att visa allmänheten att de inte skulle vika sig mot detta hot.⁸⁵

Då allas blickar var vända mot hot utifrån och den inrikespolitiska, samt den utrikespolitiska, debatten handlade om hur man skulle få stopp på de terrorister som befann sig i landet fick politikerna snabbt annat att tänka på den 4 augusti 2011, knappt en månad efter den nationella

⁸² Birkland 2009, s. 148-149.

⁸³ *Contest: United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism*, HM Government, juli 2011, s. 4-6, https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/97994/contest-summary.pdf (hämtat 28/12 2013).

⁸⁴ May (1992), s. 336.

⁸⁵ May et al (2008), s. 521.

strategin mot terror blev officiell. Det var denna dag som Mark Duggan blev skjuten av polisen i Tottenham, Norra London. Det som följde var en fredfull protest utanför det lokala polishuset mot övervåld vilken eskalerade i fullskaliga kravaller. Dessa kravaller, till skillnad från de 1985 i samma stadsdel, spred sig dessa som en löpeld över hela London, men även andra delar av landet.⁸⁶ Efter kravallerna gjorde HMIC en utvärdering av polisens arbete under krisen. Den rapporten kom fram till ett antal rekommendationer för att utveckla en nationell strategi för att lösa upp sociala oroligheter, som exempelvis kravaller. Denna strategi, eller ramverk som HMIC benämner det, borde innehålla tydliga mål för att kunna lösa situationen tidigt och dessutom regler för polisen vad gäller olika taktiker men också vilken grad av våld de kan tillta utan förlora allmänhetens stöd.⁸⁷ Dessa rekommendationer bestod i att förbättra kommunikationen mellan polisen och the Independent Police Complaints Commission (IPCC) efter dödsfall som orsakats av polis. Det ska även finnas ett organ eller en plats där all information och alla resurser kring sociala oroligheter ska finnas samlad. Det ska även finnas riktlinjer för hur polisen ska mobilisera sig, på alla nivåer, i sådana händelser och rapporten kom även fram till att en analys över vad polisen tränas inför och vad denna träning innehåller för att bättre kunna förbereda, särskilt kravallpolisen, för vad som kan hända och därmed få en bättre kontroll över hur de ska hantera detta.⁸⁸

Det skulle vara enkelt att säga att Prevention of Terrorism Act 2005 visar på lärande, och till viss del gör det också det. Men det visar inte på lärande vad gäller kravaller. Det kan snarare argumenteras för att vad denna visar är ännu ett steg för ordningsmakten att glömma bort de lärdomar som dragits kring kravaller. Vad som menas här är att arbetet med den nya lagen, trots att detta i sig inte påverkade ordningsmakten, tog mycket tid. Tid som inte lades på att upprätthålla de lärdomar som behöver underhållas för att inte falla i glömska. Det är inte omöjligt att den polisreform som var på tapeten att införas med nya institutioner och så vidare under andra halvan av 00-talet fick ta ett steg tillbaka till förmån för politiken kring anti-terrorområdet. Den genomfördes men trädde inte i laga kraft förrän sju år senare, år 2011, vilket i sig får sägas vara lång tid vilket kan finna sin förklaring i den omprioritering som skedde av uppmärksamheten.⁸⁹ Detta är i sig förståeligt men precis som tidigare måste det finnas en medvetenhet och en förståelse för att detta kan komma att få konsekvenser för

⁸⁶ Metropolitan Police (2012), s. 16.

⁸⁷ HMIC (2011), s. 5-6.

⁸⁸ Ibid, s. 84-86.

⁸⁹ *Police Reform and Social Responsibility Act 2011*, HM Government, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/contents/enacted> (hämtad 7/1 2014).

övriga policyområden. Policy Learning Theory säger tydligt att beslutsfattare försöker förändra organisationers uppmärksamhet, rikta den så som de vill, genom ett antal olika mekanismer som signalerar det beteende de anser önskvärt.⁹⁰ Detta skulle i sig kunna tyda på vara en av anledningarna till att det tog så pass lång tid att genomföra polisreformen, det vill säga att regeringen instanser som skulle hjälpa till att genomföra reformen (polisen själva inräknade) fick andra riktlinjer från regeringen att fokusera på.

Terrorattacken mot London 2005 innebar många konsekvenser rent politiskt och på så vis även för ordningsmakten i staden, men också runt om i landet. Om terrorister och extremister var på allas läppar innan attackerna förändrade dessa attacker knappast detta utan snarare tvärtom. Föga förvånande var all uppmärksamhet inriktad på att förebygga terrorism och hitta alla möjliga terrorceller som kunde befinna sig i London. Att attityden inom polisen mot brottslingar kan ha tagit en mer våldsamt framtoning i och med attackerna är inte otänkbart. Det var nog enkelt att anse att varje person som var benägen att bryta mot lagen också möjligtvis kunde vara benägen att utföra terrorbrott i framtiden, vare sig nära i tid eller långt borta. Detta kan ha varit, i alla fall en utav orsakerna till den cirkus som blev dödsskjutningen av Mark Duggan. Hade de lärdomar som drogs från 1985 och framåt blivit underhållna kanske saker och ting hade sett annorlunda ut men frågan är om dessa ändå hade räckt. I denna studies mening hade de förmodligen inte gjort det. För även om dessa lärdomar hade underhållits hade de varit för få, särskilt vad gäller socialt policylärande och de har framför allt bara bestått av fantasier och varit spel för gallerierna i politikens roll som valvinnare. De lärdomar som redogjorts för i denna studie har till merparten handlat om instrumentella policylärdomar. Dessa behövdes självklart också men med anledning av det som verkar vara grundproblemet, det vill säga upplevd polisbrutalitet och en allt sämre relation mellan polisen och invånarna i området, skulle det snarare ha behövts socialt policylärande för att det skulle ske en ordentlig förändring i den skadade relation som desperat behövde repareras. Vad som, bland annat, kan hindra socialt policylärande är en ovilja att förändra grundläggande värderingar vilket i sig visas av att de lärdomar som hittills dragits varit falska lärdomar.⁹¹ Studien har hittills visat på att när det kommer, särskilt, till socialt policylärande har de lärdomar som regeringen försökt påvisa inte varit med ärliga avsikter utan endast varit för blidka folket och på så vis inte riktiga lärdomar.

⁹⁰ May et al (2008), s. 520.

⁹¹ May (1992), s. 352.

Då kravallerna 2011 skedde med samma utlösningkatalysator som kravallerna 1985, det vill säga upplevd polisbrutalitet, är det uppenbart att det inte skett, alternativt glömts bort, något socialt policylärande. För hade det gjort det hade vi sett prov på en förändrad organisationskultur och därmed en förändrad attityd hos polisen där övervåld inte accepteras. Detta då socialt policylärande identifieras som en förändring i de grundläggande värderingarna, och om det tyder på att värderingarna inom polisen är desamma 1985 som 2011 tyder det i sig på att inget socialt policylärande de facto skett enligt Policy Learning Theory.⁹² Det skulle även kunna argumenteras för att om några betydande lärdomar hade dragits och dessa verkligen hade skapat en förändring hade inte kravallerna 2011 spårat ur på samma sätt som de gjorde utan de hade varit mer kontrollerade av polisen, speciellt mer kontrollerade än de 1985. Visserligen hade sociala medier en stor roll i att kravallerna spred sig på det sätt som de gjorde och den möjligheten fanns inte 1985. Men på samma gång visar detta på en brist i möjlighet att dra lärdomar då detta tyder på att polisen inte har hängit med i den tekniska utvecklingen. Hade lärdomarna som drogs redan efter 1985 underhållits hade polisen befunnit sig på sociala medier för att dämpa den spridning och mobilisering som kravallerna fick genom denna kanal. Hade lärdomar dragits från 1985, både instrumentella och sociala, hade polisens arbete hängit med i utvecklingen och kunnat modernisera sin struktur och sitt arbete. Det är om möjligt det instrumentella lärandet som här har fått ta ett steg tillbaka då detta tyder på att polisen inte har fått exempelvis det ekonomiska stöd som krävts för att hänga med i den teknologiska utvecklingen och kunnat ha personal och utbildning till att vara närvarande på sociala medier.

5. Slutsatser

Det är fortfarande oklart varför polisen sköt Mark, men det som står klart är att de inte hade i bakhuvudet vad som hade hänt i historien när polisen agerat på ett särskilt sätt i det området. Det som blir frågan då är varför de inte hade det, varför kom de inte ihåg att ett agerande som kan framstå som polisbrutalitet inte har slutat väl bland invånarna i området? Varför hade inte organisationskulturen förändrats på ett sådant sätt att sådana här händelser inte skulle få ske? Det går att diskutera i årtal om Mark Duggan hade ett vapen eller inte och om han hade tänkt avfyra det men det är något vi aldrig kommer att få veta. Det är egentligen ointressant i det här läget. Det som är intressant är vad som låg bakom att polisen valde att avfyra sina vapen. Då talas här inte om de direkta orsakerna utan de mer bakomliggande, det vill säga de som har

⁹² May (1992), s. 338.

med vilka policys polisen styrdes med och vilka politiska medel dessa implementerades med. Vad som här vill kommas åt är att omprioriteringen mot terrorism inom politiken fick konsekvenser för andra policyområden och det blev väldigt tydligt vid kravallerna i London 2011.

Frågorna som denna studie ställde sig innan analysen var vilka lärdomar Londonpolisen drog efter kravallerna 1985 fram till kravallerna 2011 och vad som sedan hände med dessa lärdomar under den perioden. Det som har visats i denna studie är att stora händelser som påverkar agendan är det som avgör både ramen för vilka lärdomar som kan dras av Londonpolisen men också till vilken grad dessa underhålls och kommer att kommas ihåg i organisationen struktur och arbete. För en politiskt bunden organisation som polisen är det väldigt viktigt vad som hamnar på den inrikespolitiska agendan, det är nämligen det som kommer forma och styra deras framtida arbete. Vad som blir tydligt i denna studie är hur svårt det kan vara för politiskt bundna organisationer som den brittiska poliskåren att lära sig och förändra sin praktik och struktur men även att underhålla de lärdomar som faktiskt dras. Privata organisationer är inte lika bundna av den allmänna opinionen som offentliga organisationer är. Regeringen kan här aldrig avsäga sig ansvaret från polisens handlingar vilket gör att de blir oerhört politiskt styrda.

Ska det ges ett slutgiltigt svar på forskningsfrågorna vilka policyorienterade lärdomar Londonpolisen drog och vad det var som hände med dessa får det nog bli att många lärdomar som verkade dras inte var verkliga lärdomar och att dessa då mycket enkelt föll i glömska med tiden. Frågan är om det drogs några ”verkliga” lärdomar överhuvudtaget för om man följer Birklands teorier om fantasidokument så skulle i så fall till och med den instrumentella lärdomen i och med ändringen av Public Order Act på 1980-talet varit falsk då den inte var ett resultat av en tillsatt utredning. Sammantaget står det klart att om inte regeringen tror på en förändring, då blir det ingen förändring, det är den bittra slutsatsen för denna typ av organisationer som denna studie drar. Om regeringen anser att polisens resurser behövs inom andra områden än kravaller, då kan de lärdomar som dras lätt glömmas bort eftersom de inte underhålls. I det fall som har undersökts i denna studie får slutsatsen helt enkelt bli att det var svårt för polisen att dra policyorienterade lärdomar då frågan sedan 1980-talet blivit alltmer bortprioriterad. Det har inte funnits intresse av att dra några större lärdomar kring detta då annat, som ansetts vara mer brådskande, fått prioriteras istället, detta då det visas att polisen har gått från en delegerad till en centraliserad organisering av uppmärksamheten ju längre

fram i nutid de har kommit. Denna studie förordar inte nödvändigtvis en polis utan politiskt styre, det är heller inte syftet med den. Det den säger är att det kan vara svårt för polisiära verksamheter att dra lärdomar från en kris till en annan, och underhålla om de möjligen dras, på grund av att de är så pass centraliserat styrda. Ett delegerat politiskt styre, som i så fall skulle ske i samarbete med polisen, skulle kunna vara att föredra i sådana fall ur ett lärandeperspektiv.

5.1 Framtida forskning

Under arbetet med denna studie har flertal frågor uppkommit som inte har fått något utrymme men som icke desto mindre skulle vara värda att undersöka i en egen studie. Det skulle vara intressant att göra en studie från dem som utför kravallernas perspektiv. Detta skulle kunna göras utifrån ett flertal ingångsvinklar. Bland annat skulle det vara intressant att studera sociala mediers verkliga roll i samhället sett utifrån kravaller, det kan göras bland annat från Londonkravallerna men också Arabiska Vårens spridning. Ett annat intressant uppslag skulle vara att jämföra politiskt bundna organisationers lärande men ickepolitiskt bundna organisationers lärande. Detta för att få en djupare inblick i ämnet och på så vis se om det kan finnas några skillnader om typ av organisation kan avgöra hur, och hur väl och hållbart, en organisation kan dra lärdomar.

6. Källförteckning

6.1 Böcker och vetenskapliga artiklar

Bennett, C. J., Howlett, M., The lessons of learning: Reconciling theories of policy learning and policy change, *Policy Sciences*, 25, 1992

Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.), *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*, 3., [utök.] uppl., Studentlitteratur, Lund, 2012

Birkland, T., Disasters, Lessons Learned, and Fantasy Documents, *Journal of Contingencies and Crisis Management*, vol. 17, no 3, 2009

Boin, A., Rattray, W. A.R., Understanding prison riots – towards a threshold theory, *Punishment & Society*, vol. 6, no. 1, 2004

May, P. J., Policy Learning and Failure, *Journal of Public Policy*, vol. 12, no. 4, 1992

May, P. J., Workman, S., Jones, B. D., Organizing Attention: Responses of the Bureaucracy to Agenda Disruption, *Journal of Public Administration Research and Theory*, vol. 18, no. 4, 2008

Miguel-Tobal, JJ, Cano-Vindel, A., Gonzales-Ordi, H., Iruarrizaga, I., Rudenstine, S., Vlahov, D., Galea, S., PTSD and depression after the Madrid March 11 train bombings, *J Trauma Stress*, vol 19, no. 1, 2006

Simpson, K., *Truth Recovery in Northern Ireland*, Manchester University Press, New York, 2009

Smith, Neil, Global social cleansing: postliberal revanchism and the export of zero tolerance, *Social Justice*, vol 28 no 3, 2001

Teorell, Jan & Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*, 1. uppl., Liber, Stockholm, 2007

Thomas, P. A., 9/11: USA and UK, *Fordham International Law Journal*, vol. 26, no. 4, 2002

6.2 Offentliga dokument

Association of Chief Police Officers, *Policing in the UK – a brief guide*, oktober 2012, <http://www.acpo.police.uk/documents/reports/2012/201210PolicingintheUKFinal.pdf> (hämtad 25/11 2013)

Government Reply, *Police Reform by HC 370*, juni 2005, <http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200405/cmselect/cmhaff/370/370i.pdf> (27/12 2013)

HC 1456 Home Affairs Committee, *Written evidence submitted by the National Black Police Association (NBPA)*, 22/12 2011,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm201012/cmselect/cmhaff/1456/1456vw07.htm>
(hämtad 1/12 2013)

HMIC, *The rules of engagement – A review of the August 2011 disorders*, 2011,
<http://www.hmic.gov.uk/media/a-review-of-the-august-2011-disorders-20111220.pdf> (hämtad 2/12 2013)

HM Government, *Contest: United Kingdom's Strategy for Countering Terrorism*, juli 2011,
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/97994/contest-summary.pdf (hämtat 28/12 2013)

HM Government, *Police Reform and Social Responsibility Act 2011*
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2011/13/contents/enacted> (hämtad 7/1 2014)

HM Government, *Public Order Act 1986 Part I Section I*,
<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1986/64/section/1> (hämtad 15/12 2013)

HM Government, *Terrorism Act 2000*, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2000/11/contents>
(hämtad 18/12 2013)

Home Affairs Committee, *Prevention of Terrorism Act 2005*, 11/3 2005,
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2005/2/pdfs/ukpga_20050002_en.pdf (hämtad 28/12 2013)

House of Commons, *Report of the Official Account of the Bombings in London on 7th July 2005*, 11/5 2006, <http://www.official-documents.gov.uk/document/hc0506/hc10/1087/1087.pdf> (hämtad 2/1 2014)

House of Commons, Home Affairs Committee, Fourth Report of Session 2004-05, *Police reform volume I*, 22/2 2005,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200405/cmselect/cmhaff/370/370i.pdf> (hämtad 29/12 2013)

Jonung, L., Hagberg, T., *How Costly Was the Crisis of the 1990's? – A comparative analysis of the deepest crises in Finland and Sweden over the last 130 years.*, Economic Paper, Europeiska Kommissionen, 2005 s. 16,
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/publication692_en.pdf (hämtad 9/1 2014).

Metropolitan Police Service, *4 days in august – strategic review into the disorder of august 2011*, mars 2012,
<http://content.met.police.uk/cs/Satellite?blobcol=urldata&blobheadername1=Content-Type&blobheadername2=Content-Disposition&blobheadervalue1=application%2Fpdf&blobheadervalue2=inline%3B+filename%3D%22145%2F595%2Fco553-114DaysInAugust.pdf%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1283551523589&ssbinary=true> (hämtad 27/12 2013)

6.3 Nyhetsartiklar

BBC News London riots: Looting and violence continues, 8/8 2011,
<http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-london-14439970> (hämtad 26/12)

BBC News, On this day -1995: Riots break out in Brixton
http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/december/13/newsid_2559000/2559341.stm
(hämtad 17/12 2013)

BBC News London, On this day – 1990: Violence flares in poll tax demonstration
http://news.bbc.co.uk/onthisday/hi/dates/stories/march/31/newsid_2530000/2530763.stm
(hämtad 17/12 2013)

De Castella, Tom, The time when football fans were hated, BBC News Magazine, 15/9 2012,
<http://www.bbc.co.uk/news/magazine-19596766> (hämtad 3/12 2013)

Moore, Andy, Riots in Tottenham after Mark Duggan shooting protest, *BBC News*, 7/8 2011,
<http://www.bbc.co.uk/news/uk-england-london-14434318> (hämtad 26/12)

Norton-Taylor, R., Cowan, R., Madrid bomb suspect linked to UK extremists, *The Guardian*,
17/3 2004 <http://www.theguardian.com/world/2004/mar/17/spain.terrorism1> (hämtad 19/12
2013)

Pauley, Robin, Police seek riot control equipment, *Financial Times*, 3/7 1986,
[http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI
D=9FRS000500&an=FTFT000020070506di73026h0&cat=a&ep=ASI](http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI D=9FRS000500&an=FTFT000020070506di73026h0&cat=a&ep=ASI) (hämtad 1/12 2013)

Stoddard, Katy, Anger Smoulders in Tottenham: the Broadwater Farm riots of 1985, *The
Guardian*, 8/8 2011, [http://www.theguardian.com/theguardian/from-the-archive-
blog/2011/aug/08/anger-tottenham-broadwater-riots-1985](http://www.theguardian.com/theguardian/from-the-archive-blog/2011/aug/08/anger-tottenham-broadwater-riots-1985) (hämtad 26/12 2013)

Stoddard, Katy, Anger Smoulders in Tottenham: the Broadwater Farm riots of 1985, *The
Guardian*, 8/8 2011, [http://www.theguardian.com/theguardian/from-the-archive-
blog/2011/aug/08/anger-tottenham-broadwater-riots-1985](http://www.theguardian.com/theguardian/from-the-archive-blog/2011/aug/08/anger-tottenham-broadwater-riots-1985) (hämtad 26/12 2013)

The Times, Jarett death that led to Tottenham riots an accident, inquest decides, 5/12 1985,
[http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI
D=9FRS000500&an=T000000020051001dhc501587&cat=a&ep=ASI](http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI D=9FRS000500&an=T000000020051001dhc501587&cat=a&ep=ASI) (hämtad 1/12 2013)

The Times, Leading Article: A partial Report / Tottenham Riots, 8/7 1986,
[http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI
D=9FRS000500&an=T000000020051001di7801s5r&cat=a&ep=ASI](http://global.factiva.com.proxy.annalindhbiblioteket.se/redirect/default.aspx?P=sa&NS=18&AI D=9FRS000500&an=T000000020051001di7801s5r&cat=a&ep=ASI) (hämtad 1/12 2013)

6.4 Internetkällor

House of Commons, Home Affairs Committee session 1998-99,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm199899/cmselect/cmhaff/cmhaff.htm> (hämtad
18/12 2013)

House of Commons, Home Affairs session 1997-1998,
<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm199798/cmselect/cmhaff/cmhaff.htm> (hämtad 18/12 2013)

Metropolitan Police, Territorial Support Group, <http://content.met.police.uk/Site/tsg> (hämtad 30/11 2013)

Metropolitan Police, About the met, <http://content.met.police.uk/Site/about> (hämtad 30/11 2013)

Her Majesty's Inspectorate of Constabulary, About us, <http://www.hmic.gov.uk/about-us/> (hämtad 25/11 2013)

Vaitilingam, R., *Recession in Britain – Findings from economic and social research*, Economic & Social Research Council, s. 6,
http://www.esrc.ac.uk/_images/Recession_Britain_tcm8-4598.pdf (hämtad 9/1 2013).